

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- Arıcılık yapan işletme sayısı 2023'de bir önceki yıla oranla %5,3 artarak 100 bin'e yükselmiştir.
- Arıcılık yapan işletme başına ortalama kovan sayısı 2023'de %2,5 oranında azalarak 92 kovana gerilemiştir.
- 2023'de kovan sayısında Ege Bölgesi, bal üretiminde Doğu Karadeniz Bölgesi lider.
- 2023 yılında bal ihracatı bir önceki yıla göre %45,6 oranında azalarak 9 bin 386 tona gerilemiştir. Toplam bal üretiminin %8,2 gibi düşük bir oranı ihraç edilmiştir.

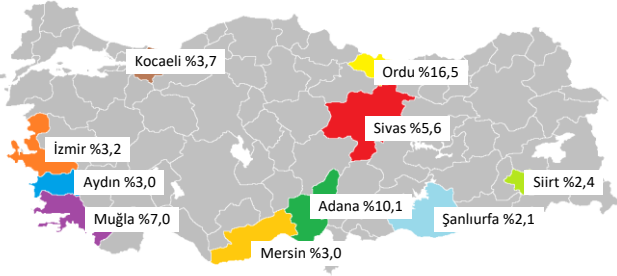
TÜRKİYE

- The number of beekeeping enterprises increased by 5.3% to 100 thousand in 2023.
- The average number of hives per beekeeping enterprises decreased by 2.5% to 92 hives in 2023.
- In 2023, The Aegean Region is the leader in the number of hives, and the Eastern Black Sea Region is the leader in honey production.
- In 2023, honey exports decreased by 45.6% compared to the previous year, falling to 9 thousand 386 tons. A low rate of 8.2% of the total honey production was exported.

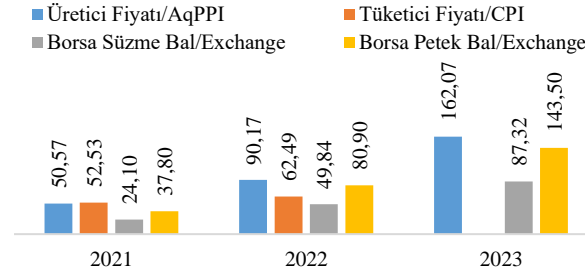
Türkiye arıcılık verileri (ton) / Türkiye's beekeeping data (tons)

	2019	2020	2021	2022	2023
Kovan/Bee hive (bin adet)	8.128	8.179	8.733	8.985	9.225
Verim/Yield (kg/kovan)	13,45	12,72	11,03	13,17	12,45
Bal üretim/Honey production	109.330	104.077	96.344	118.297	114.886
İşletme/ Enterprise (adet)	80.675	82.862	89.361	95.386	100.399
İthalat/Imports	44,89	48,78	63,40	58,24	14,73
İhracat/Exports	5.548	6.038	10.046	17.248	9.386

Türkiye bal üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in honey production in Türkiye
(2023, %)

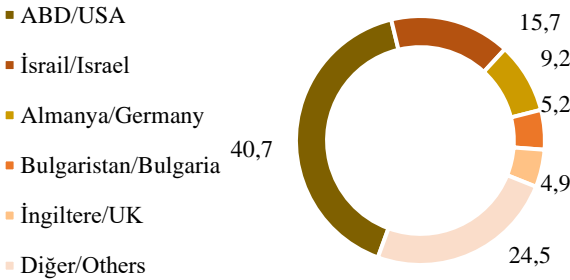

Bal fiyatları (TL/kg)
Honey prices

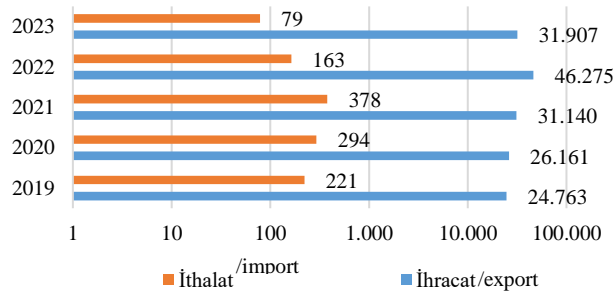

*2022 yılı tüketici fiyatı ilk dört aylık veri

Türkiye'nin ülkelere göre bal ihracatı (2023, %)
Türkiye's honey export by countries

Türkiye'nin dış ticaret değeri (bin \$)/(thousand \$)
Türkiye's foreign trade value

Arıcılık destekleri (seçilmiş) / Beekeeping supports (selected)

	2019	2020	2021	2022	2023
Arılı kovan (TL/kovan) Bee hive	15	15	20	30	60
Damızlık ana arı (TL/adet) Breeding queen	80	80	80	100	200
Organik statüde arılı kovan (TL/da) Beehive in organic condition	10	10	15	15	30
Bombus arısı (TL/koloni) Bumblebee	60	60	60	100	100

DÜNYA

- 2022 yılında dünyada üretilen balın yaklaşık %41'i ticarete konu olmuş olup, toplam ihracatın %71'i yaklaşık 20 bal üreticisi ülke tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Küresel bal ithalat değeri 2023 yılında 2 milyar \$ iken, ihracat değeri ise 1,8 milyar \$ olarak açıklanmıştır.
- Çin en büyük ihracatçı iken, ABD en büyük ithalatçı olmuştur.
- 2022'de küresel bal üretimi önceki yıla oranla %2.5 artışla 1,8 milyon tona ulaşmıştır.

WORLD

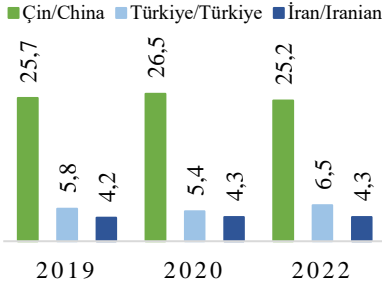
- Approximately 41% of the honey production of the world in 2022 was subject to trade, and 71% of the total export was carried out by approximately 20 honey producing countries.
- While the global honey import value is announced as \$2 billion in 2023, the export value is announced as \$1.8 billion.
- China was the largest exporter, while the USA was the largest importer
- In 2022, global honey production reached 1.8 million tons, an increase of 2.5% compared to the previous year.

Dünya arıcılık verileri (1.000 ton) / World beekeeping data (1,000 tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Kovan/Bee hive (bin adet)	96.501	97.906	98.879	99.848	100.996
Verim/Yield (kg/kovan)	19,1	18,0	18,0	17,9	18,1
Bal üretim/Honey production	1.839	1.760	1.784	1.786	1.831
Balmumu üretimi/Wax production	63	64	63	64	65
İthalat/Imports		670	747	762	737
İhracat/Exports		626	721	750	751

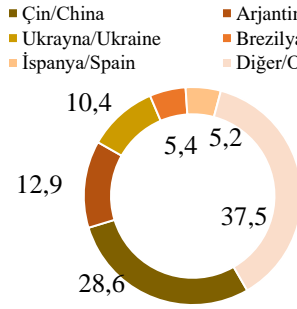
Bal üretiminde önemli ülkeler

Important countries in honey production (%)

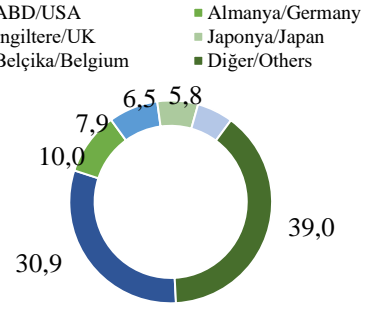
Bal ihracatında ülkelerin payı

Share of countries in honey export (2023, %)

Bal ithalatında ülkelerin payı

Share of countries in honey import (2023, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Dünya genelinde yaşanan iklim değişiklikleri ve küreselleşme tarımsal üretim üzerinde baskıyı artırmakta, arıcılık sektörü de bu durumdan olumsuz etkilenmektedir.
- Dünyada kovan sayılarının dağılımına kıtasal bazda bakıldığında 2022 yılında Hindistan ve Çin'in de etkisiyle Asya dünya kovan sayılarında birinci sırada yer alırken, Avrupa ikinci, Afrika ise üçüncü sırada yer almaktadır.
- 2023 yılı balmumu üretiminde Akdeniz Bölgesi lider konumda yer almış olup Türkiye, balmumunun %21,8'lik kısmını tek başına üretmiştir. Ege Bölgesi ikinci sırada, Ortadoğu Anadolu Bölgesi ise üçüncü sırada yer almıştır.
- 2023 yılı bal veriminde Doğu Karadeniz Bölgesi 19,5 kg/kovan verim ile lider konumda yer alırken 17,6 kg/kovan verim ile Doğu Marmara Bölgesi ikinci, Orta Anadolu Bölgesi ise 16,6 kg/kovan verim ile üçüncü sırada bulunmaktadır.
- Türkiye'de bal dış ticareti süzme ve petek bal olarak iki şekilde yapılmaktadır. 2023 yılında bal ihracatının %82,9'luk bir bölümü süzme bal şeklinde gerçekleşmiştir. 2023 yılında bal ihracatı bir önceki yıla göre %45,6 oranında azalarak 9 bin 386 tona gerilemiştir.

EVALUATION

- Climate changes and globalization around the world increase the pressure on agricultural production, and the beekeeping sector is also negatively affected by this situation.
- When we look at the distribution of the number of hives in the world on a continental basis, in 2022, with the influence of India and China, Asia ranks first in the world's number of hives, while Europe ranks second and Africa ranks third.
- The Mediterranean Region was in the leading position in beeswax production in 2023 and alone produced 21.8% of the beeswax produced in Türkiye. The Aegean Region ranked second, and the Middle East Anatolia Region ranked third.
- While the Eastern Black Sea Region is the leader in honey yield in 2023 with a yield of 19.5 kg/hive, the Eastern Marmara Region ranks second with a yield of 17.6 kg/hive and the Central Anatolia Region ranks third with a yield of 16.6 kg/hive.
- Foreign trade of honey in Türkiye is carried out in two ways: liquid honey and comb honey. In 2023, 82.9% of honey exports were in the form of liquid honey. In 2023, honey exports decreased by 45.6% compared to the previous year, falling to 9 thousand 386 tons.

Hazırlayan / Prepared By: Volkan BURUCU

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE

Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, MTB, Trade Map, ve FAO'dur.

Tel: +90.312.2875833

e-mail: volkan.burucu@tarimorman.gov.tr

https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge

https://twitter.com/TEPGE1